

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ 341/2014
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Α΄ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ
Συνεδρίαση της 6^{ης} Νοεμβρίου 2014

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Μιχαήλ Απέσσος, αρχαιότερος από τους Αντιπροέδρους του Ν.Σ.Κ., μη υπάρχοντος Προέδρου του Ν.Σ.Κ.

Μέλη : Ηλίας Ψώνης, Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Ανδρέας Γραμματικός, Θεόδωρος Ψυχογιός, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Παναγιώτης Σπανός, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Ευγενία Βελώνη, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Αικατερίνη Γρηγορίου, Στυλιανή Χαριτάκη, Δημήτριος Χανής, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αλέξανδρος Ροϊλός, Ευστράτιος Συνοίκης, Κωνσταντίνα Χριστοπούλου, Ευαγγελία Σκαλτσά, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Ελένη Πασαμιχάλη, Χριστίνα Διβάνη, Αθανάσιος Τσιοκάνης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Αναστάσιος Μπάνος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το, υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΠΕΙΣ Β 1197410 ΕΞ2013/23.12.2013, έγγραφο της Γεν. Δ/σης Φορολ. Ελέγχων και Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Δ/ση Πολιτικής Εισπράξεων-Τμήμα Β'), που υπογράφεται από τον Γεν. Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται:

α) Εάν η, κατόπιν ασκηθείσας ανακοπής, αναστολή εκτελέσεως κατασχέσεως απαιτήσεων εις χείρας τρίτου, η οποία διατάσσεται ύστερα από αίτηση του ανακόπτοντος, είτε με δικαστική απόφαση είτε με προσωρινή διαταγή (σημείωμα), επιφέρει την άρση της απαγορεύσεως καταβολής από τον τρίτο, προς τον ανακόπτοντα δανειστή του και καθ' ου η εκτέλεση-οφειλέτη του Δημοσίου, των κατασχεθεισών στα χέρια του απαιτήσεων, γεγεννημένων πριν ή και μετά τη χορηγηθείσα αναστολή, ή εάν υποχρεούται ο τρίτος, να μην καταβάλει στον ανωτέρω οφειλέτη και να παρακρατεί ως μεσεγγυούχος ή να παρακαταθέτει στο Τ.Π. & Δ., τις κατασχεθείσες εις χείρας του απαιτήσεις του Δημοσίου έως την εκδίκαση και την έκδοση αποφάσεως επί της ασκηθείσας ανακοπής.

β) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ανωτέρω υποερώτημα, εάν τα ανωτέρω ισχύουν ανεξαρτήτως του λόγου, για τον οποίο χορηγήθηκε η αναστολή ή υπάρχει διαφοροποίηση όταν η αναστολή χορηγείται, όπως εν προκειμένω, για το λόγο ότι η βλάβη που θα προκληθεί στον καθ' ου η κατάσχεση από την εκτέλεση της κατασχέσεως παρίσταται ανεπανόρθωτη, καθώς αυτός θα αποστερηθεί του βασικού μέσου βιοπορισμού του.

γ) Εάν τα ανωτέρω ισχύουν και στην περίπτωση που μετά την επιβολή κατάσχεσης στα χέρια τρίτου χορηγηθεί αναστολή εισπράξεως ή διοικητικής εκτελέσεως είτε με προσωρινή διαταγή είτε με οριστική δικαστική απόφαση στο πλαίσιο ασκήσεως είτε προσφυγής κατά του νομίμου τίτλου είτε ανακοπής κατά της ταμειακής βεβαιώσεως για οποιοδήποτε λόγο ή κατά άλλων πράξεων (πλην της κατασχέσεως εις χείρας τρίτων ως ανωτέρω) διοικητικής εκτελέσεως όχι για τυπικούς λόγους που αφορούν στην προσβαλλόμενη πράξη, αλλά για λόγους αναγόμενους στο νόμιμο τίτλο.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, η Α' Τακτική Ολομέλεια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, στην οποία παραπέμφθηκε το ερώτημα με την από 18.7.2014 επισημειωματική πράξη της Γεν. Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων επί

της υπ' αριθμ.91/2014 Γνωμοδότησεως του Α' Τμήματος του Ν.Σ.Κ., γνωμοδότησε ως εξής:

A.1. Ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ΣΤ' Αθηνών επέβαλε δύο αναγκαστικές κατασχέσεις εις χείρας τρίτων, μισθωτών του οφειλέτη του Δημοσίου Ν.Μ., για χρέη του τελευταίου, ατομικώς και ως διαχειριστή της εταιρείας «Β», για συνολικό ποσό 3.483.051,48€, από φόρους ετών 1993-2011, και συγκεκριμένα τις υπ' αριθμ. 24223/10.10.2012 (αρ.Ειδ.Βιβλ.86/2012) και 24224/10.10.2012 (αρ.Ειδ.Βιβλ.85/2012) πράξεις αναγκαστικής κατασχέσεως.

2. Οι μισθωτές υπέβαλαν εμπρόθεσμες θετικές δηλώσεις, στις οποίες δήλωσαν και το καταβαλλόμενο μίσθωμα, στον Ειρηνοδίκη Αθηνών, με ημερομηνίες 22.10.2012 και 26.10.2012 αντίστοιχα.

3. Στις 14.12.2012, ο οφειλέτης κατέθεσε την με αρ. κατ. Γ.ΑΚ 26094/2012 αίτηση αναστολής εκτελέσεως κατά των ως άνω πράξεων αναγκαστικής κατασχέσεως εις χείρας τρίτου, στις οποίες συμπεριέλαβε και ασκηθείσα ανακοπή υπό ίδια ημερομηνία κατά των ως άνω αναγκαστικών κατασχέσεων.

4. Με την υπ' αριθμ. 1202/20.12.2012 επισημειωματική πράξη του Δικαστή επί της αιτήσεως αναστολής, χορηγήθηκε προσωρινή διαταγή αναστολής της υπ' αριθμ. 24224/10.10.2012 πράξης αναγκαστικής κατασχέσεως.

5. Με την υπ' αριθμ.965/2013 απόφασή του, ο Δικαστής του 32^{ου} Τμήματος του Δ.Πρ.Αθ., έκανε εν μέρει δεκτή την αίτηση αναστολής και «αναστέλλει την εκτέλεση της 24224/10.10.2012 ...πράξης κατάσχεσης εις χείρας τρίτου του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αθηνών ΣΤ'..έως την έκδοση οριστικής απόφασης επί της από 14.12.2012 ανακοπής του αιτούντος...».

Στο σκεπτικό της αποφάσεως εκτίθεται ότι, επειδή «τα κατασχεθέντα μισθώματα αποτελούν και μοναδικά εισοδήματά του, κρίνει ότι η βλάβη που θα προκληθεί σε αυτόν από την εκτέλεση της αριθμ. 24224/10.10.2012 προσβαλλόμενης πράξης κατάσχεσης εις χείρας της τρίτης εταιρείας «Ε.Κ.» του μεριδίου του μισθώματος που λαμβάνει ο αιτών.... παρίσταται ανεπανόρθωτη, διότι θα αποστερηθεί του βασικού μέσου βιοπορισμού του...».

6. Η ερωτώσα υπηρεσία, έχουσα υπόψη της μεταξύ άλλων και την υπ' αριθμ. 426/2000 Γνωμοδότηση της Ολομελείας του Ν.Σ.Κ., υπέβαλε τα αναφερόμενα σε περίληψη ως άνω ερωτήματα.

B. 1. Με τα άρθρα 20 παρ.1, 94 παρ.4 και 95 παρ.5 του Συντάγματος, ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 20 παρ.1: Καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σ' αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, όπως ο νόμος ορίζει».

«Άρθρο 94 παρ.4: Στα πολιτικά ή διοικητικά δικαστήρια μπορεί να ανατεθεί και κάθε άλλη αρμοδιότητα διοικητικής φύσης όπως νόμος ορίζει. Στις αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνεται και η λήψη μέτρων για τη συμμόρφωση της διοίκησης με τις δικαστικές αποφάσεις. Οι δικαστικές αποφάσεις εκτελούνται αναγκαστικά και κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, όπως νόμος ορίζει».

«Άρθρο 95 παρ.5: Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως ο νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης.»

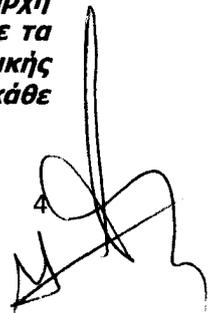
2. Με το άρθρο 6 παρ.1 της Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.δ.53/1974 (Α' 256), ορίζονται μεταξύ άλλων τα εξής:

«Άρθρο 6 παρ.1: Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δίκαιως, δημοσία και εντός λογικής προθεσμίας υπό ανεξαρτήτου και αμερολήπτου δικαστηρίου, νομίμως λειτουργούντος, το οποίον θα αποφασίση είτε επι των αμφισβητήσεων επι των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως, είτε επι του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως. ....».

3. Με το άρθρο 2 παρ.3 του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.2462/1997 (Α' 25), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 2 παρ.3: Τα Συμβαλλόμενα Κράτη στο παρόν Σύμφωνο αναλαμβάνουν την υποχρέωση:

α) να εγγυώνται ότι κάθε άτομο, του οποίου τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που αναγνωρίζονται στο παρόν Σύμφωνο παραβιασθούν, θα έχει στη διάθεσή του μία πρόσφορη προσφυγή, ακόμη και εάν η παραβίαση θα έχει διαπραχθεί από πρόσωπα που ενεργούν υπό την επίσημη κρατική ιδιότητά τους, β) να εγγυώνται ότι η αρμόδια δικαστική, διοικητική, νομοθετική ή οποιαδήποτε άλλη αρμόδια αρχή σύμφωνα με τη νομοθεσία του Κράτους θα αποφαινεται πράγματι σχετικά με τα δικαιώματα του προσφεύγοντος και να προωθήσουν τη δυνατότητα δικαστικής προσφυγής, γ) να εγγυώνται την εκτέλεση, από τις αρμόδιες αρχές, κάθε απόφασης που θα έχει κάνει δεκτή τη σχετική προσφυγή.».

4. Με το άρθρο 1 του ν.3068/2002 (Α' 274), όπως αυτό συμπληρώθηκε με το άρθρο 20 του ν.3301/2004 (Α' 263) και το άρθρο 4^ε παρ.3 του ν.3388/2005 (Α' 225), ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 1

Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει.

Δεν είναι δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του παρόντος και δεν εκτελούνται οι εκτελεστοί τίτλοι που αναφέρονται στις περιπτώσεις των εδαφίων γ'-ζ' της παρ.2 του άρθρου 904 Κ.ΠΟΛ.Δ. πλην των κηρυχθεισών εκτελεστών αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν και για τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, τα οποία ανήκουν εξ ολοκλήρου στο Δημόσιο.».

5.α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ.2 του ΚΕΔΕ (ν.δ.356/1974, Α' 90), όπως η παράγραφος αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρ. 7 του ν. 4224/2013 (Α' 288),:

« Άρθρο 2

«1. ....»

«2. Για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων απαιτείται νόμιμος τίτλος. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που επιίπνουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013), για τα οποία εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του ως άνω Κώδικα, νόμιμο τίτλο αποτελούν:

α) Τα έγγραφα, στα οποία οι αρμόδιες αρχές προσδιορίζουν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τον οφειλέτη, το είδος, το ποσό και την αιτία της οφειλής.

β) Τα δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, από τα οποία αποδεικνύεται η οφειλή.

γ) Τα δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, από τα οποία πιθανολογείται η οφειλή, ως προς την ύπαρξη και το ποσό αυτής, κατά την έννοια του άρθρου 347 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.».

β) Σύμφωνα με τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 30 του ΚΕΔΕ:

« Άρθρον 30.

1. Η κατάσχεσις εις χείρας τρίτων των εις χείρας αυτών ευρισκομένων χρημάτων, καρπών και άλλων κινητών πραγμάτων του οφειλέτου του Δημοσίου ή των οφειλομένων εν γένει προς αυτό, ενεργείται υπό του Διευθυντού του Δημοσίου Ταμείου διά κατασχετηρίου εγγράφου μη κοινοποιούμενου εις τον οφειλέτην, περιέχοντος δε : α) το όνομα, επώνυμον, όνομα πατρός του οφειλέτου, β) το ονοματεπώνυμον του τρίτου εις χείρας του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεσις, γ) πίνακα χρεών του οφειλέτου και δ) χρονολογίαν και υπογραφήν του Διευθυντού του Δημοσίου Ταμείου.

2. ....»

3. Από της ημέρας κοινοποιήσεως του κατασχετηρίου εις τον τρίτον δεν δύναται ούτος να αποδώση προς τον οφειλέτην του Δημοσίου τα κατασχεθέντα χρήματα ή πράγματα ουδέ δύναται να συμψηφίση προς ανταπαιτήσεις του μεταγενεστέρας

της κατασχέσεως, της κατασχέσεως επιφερούσης τα αποτελέσματα αυτοδικαίως χωρούσης αναγκαστικής εκχωρήσεως».

γ) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ΚΕΔΕ:

Άρθρο 32

«1. Εάν ο τρίτος ουδέν οφείλει ή δεν οφείλει όλα τα αναφερόμενα εις το κατασχετήριο έγγραφον του Δημοσίου Ταμείου χρήματα ως και άλλα πράγματα ή δεν υποχρεούται εις την άμεσον απόδοσιν αυτών, ένεκα των υφισταμένων μεταξύ αυτού και του οφειλέτου συμφωνιών ή εξ άλλου νομίμου λόγου, ο τρίτος οφείλει να δηλώση τούτο εντός οκτώ ημερών από της επιδόσεως του κατασχετηρίου.

Ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων η δήλωση του προηγούμενου εδαφίου γίνεται εντός οκτώ εργασίμων ημερών από την επίδοση του κατασχετηρίου.

Η προθεσμία δεν παρεκτείνεται λόγω αποστάσεως.....

2. Η γενομένη επί τη κατασχέσει του Δημοσίου δήλωσις εκ μέρους μισθωτών ή υπομισθωτών, περί προκαταβολικής εξοφλήσεως ή εκχωρήσεως μισθωμάτων, ισχύει δια το Δημόσιον μόνον εφ' όσον ούτοι είχαν προβή εις δήλωσιν προς την Εφορίαν προ της επιβολής της κατασχέσεως και προσκομίζουν σχετικήν, περί τούτου, βεβαίωσιν.»

δ) Σύμφωνα με το άρθρο 33 του ΚΕΔΕ, όπως το άρθρο αντικαταστάθηκε από το άρθρο 67 παρ. 1 του ν. 3842/2010 (Α' 58),:

«Άρθρο 33

Συνέπειες μη υποβολής δήλωσης

Εάν ο τρίτος δεν προβεί σε δήλωση ή προβεί εκπρόθεσμα ή χωρίς την τήρηση του τύπου που προβλέπεται από το άρθρο 32 του παρόντος, λογίζεται οφειλέτης του Δημοσίου για το σύνολο της απαίτησης, για την οποία επιβλήθηκε η κατάσχεση, εκτός αν αυτός αποδείξει ότι δεν οφείλει στον καθ' ου ή ότι η οφειλή του είναι μικρότερη από την απαίτηση του Δημοσίου, οπότε απαλλάσσεται ή ευθύνεται μέχρι του ύψους της οφειλής του, κατά περίπτωση.».

ε) Σύμφωνα με το άρθρο 89 του ΚΕΔΕ:

«Άρθρον 89.

Αι διατάξεις του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται εφ' όσον δεν αντίκεινται εις τας διατάξεις του παρόντος Ν. Διατάγματος τηρουμένης πάντοτε της διατάξεως του άρθρου 75 του παρόντος Ν. Διατάγματος διά πάσαν παράβασιν».

6. Σύμφωνα με τα άρθρα 984 παρ.3,4 και 5 και 956 παρ.4 του Κ.Πολ.Δ.:

«Άρθρο 984.

1.....

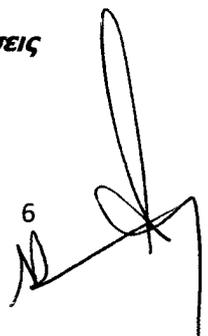
2.....

3. Αφότου του κοινοποιηθεί η κατάσχεση, ο τρίτος γίνεται μεσεγγυούχος.

4. Η κατάσχεση που έχει επιβληθεί δεν εμποδίζει εκείνον κατά του οποίου έγινε να στραφεί κατά του τρίτου δικαστικώς ή με αναγκαστική εκτέλεση. Σ' αυτή την περίπτωση, μετά την ενέργεια της εκτέλεσης, και αν πρόκειται για πράγμα που μπορεί να κατατεθεί, κατατίθεται δημόσια, αλλιώς ο δικαστικός επιμελητής ορίζει μεσεγγυούχο για να το φυλάει.

5. Οι διατάξεις του άρθρου 956 παρ.4 έως 6 εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις των παρ.3 και 4 του άρθρου αυτού.».

«Άρθρο 956

6

1.....,2.....3.....

4. Ο μεσεγγυούχος φυλάει τα κατασχεθέντα πράγματα και δεν έχει εξουσία να τα χρησιμοποιεί. Αν η φύση του κατασχεμένου το επιβάλλει, ο μεσεγγυούχος, μετά από άδεια του ειρηνοδίκειου της περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., ενεργεί και διαχειριστικές πράξεις. Ο μεσεγγυούχος έχει υποχρέωση να λογοδοτήσει και παραδίδει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού το προϊόν της διαχείρισης.».

7. α) Με τα άρθρα 190 περίπτ. γ' και δ', 200, 202 παρ. 1, 2, 3, και 5, 204 παρ. 1 και 3, 205 παρ. 1, 217 παρ.1 και 228 παρ.1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν.2717/1999, Α' 97), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 190 - Περιεχόμενο πρωτοτύπου.

Το πρωτότυπο της απόφασης απαρτίζεται από τα εξής μέρη:

.....

γ) Το σκεπτικό, στο οποίο εκτίθενται οι σκέψεις που οδήγησαν το δικαστήριο στη διατύπωση της κρίσης του,

δ) το διατακτικό, το οποίο περιλαμβάνει την απόφαση του δικαστηρίου για την εν όλω ή εν μέρει παραδοχή ή απόρριψη του ένδικου βοηθήματος ή μέσου και των επί μέρους αιτημάτων των διαδίκων, καθώς και για την τύχη του παραβόλου και την επιδίκαση της δικαστικής δαπάνης, όπου προβλέπονται και .....

« Άρθρο 200- Προϋποθέσεις

Σε κάθε περίπτωση που η προθεσμία ή η άσκηση της προσφυγής δεν συνεπάγεται κατά νόμο την αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης εκτελεστής ατομικής διοικητικής πράξης και εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν έχει χορηγηθεί αναστολή από την αρμόδια διοικητική αρχή, μπορεί, ύστερα από αίτηση εκείνου που άσκησε την προσφυγή, να ανασταλεί, με συνοπτικά αιτιολογημένη απόφαση του δικαστηρίου, εν όλω ή εν μέρει η εκτέλεση της πράξης αυτής.....

Άρθρο 202 – Προϋποθέσεις αναστολής

1. Η αίτηση αναστολής γίνεται δεκτή μόνο εφόσον ο αιτών επικαλεσθεί και αποδείξει ότι η άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης θα του προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη ή αν το δικαστήριο εκτιμά ότι το ένδικο βοήθημα είναι προδήλως βάσιμο.

2. Ειδικώς επί φορολογικών, τελωνειακών και διαφορών με χρηματικό αντικείμενο το δικαστήριο διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της πράξης, κατά το μέρος που συνεπάγεται τη λήψη ενός ή περισσότερων αναγκαστικών μέτρων είσπραξης ή διοικητικών μέτρων για τον εξαναγκασμό ή τη διασφάλιση της είσπραξης της οφειλής, εφόσον ο αιτών αποδεικνύει ότι η βλάβη, την οποία επικαλείται, προέρχεται από τα μέτρα αυτά.

3. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση απορρίπτεται:

α) εάν η προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη ή αβάσιμη, ακόμη και αν η βλάβη του αιτούντος από την άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης είναι ανεπανόρθωτη,

β) αν κατά τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος, των συμφερόντων τρίτων και του δημόσιου συμφέροντος, κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος.

γ) Αν η δήλωση που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 203 έχει ουσιώδεις παραλείψεις ή ανακρίβειες.

4.....

5. Η χορήγηση αναστολής αποκλείεται κατά το μέρος που η προσβαλλόμενη πράξη έχει ήδη εκτελεσθεί.

Άρθρο 204 – Κύρια Διαδικασία

1. Η εκδίκαση της αίτησης αναστολής γίνεται σε συμβούλιο, δεν καλούνται δε σε αυτήν οι διάδικοι. Το Δικαστήριο πάντως μπορεί να τους καλέσει και να τους ακούσει.

2...

3. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος ή ο οριζόμενος από αυτούς δικαστής μπορεί, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα με την αίτηση αναστολής ή αυτοτελώς μετά την κατάθεσή της, να εκδώσει προσωρινή διαταγή αναστολής εκτέλεσης, η οποία καταχωρίζεται κάτω από την αίτηση. Αποφαίνεται δε το ταχύτερο δυνατόν μετά την αποστολή του αποδεικτικού επίδοσης, με τη φροντίδα του αιτούντος, της αίτησης αναστολής που περιέχει το σχετικό αίτημα ή της αίτησης αναστολής και της αυτοτελούς αίτησης, καθώς και της προσφυγής με την πράξη ορισμού δικασίμου που τυχόν ορίσθηκε, στη Διοίκηση, η οποία μπορεί να διατυπώσει τις απόψεις της μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από την επίδοση. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις, αποφαιίνεται χωρίς τις πιο πάνω επιδόσεις, οι οποίες, σε περίπτωση εκδόσεως προσωρινής διαταγής, γίνονται από τον αιτούντα αμέσως. Σε διαφορετική περίπτωση η προσωρινή διαταγή ανακαλείται κατά τη διάταξη του επόμενου εδαφίου.

Η προσωρινή διαταγή ισχύει έως την έκδοση της απόφασης για την αίτηση αναστολής, μπορεί δε να ανακληθεί, ακόμη και αυτεπαγγέλτως, από τον πρόεδρο ή τον δικαστή που ορίσθηκε, καθώς και από το αρμόδιο για την αναστολή δικαστήριο. Η αίτηση ανακλήσεως προσωρινής διαταγής επιδίδεται στον αιτούντα, ο οποίος μπορεί να διατυπώσει τις απόψεις του μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από την επίδοση. Η επίδοση στον αιτούντα παραλείπεται σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις.

Άρθρο 205 – Απόφαση.

Αν γίνει εν όλω ή εν μέρει δεκτή η αίτηση, διατάσσεται η ολική ή μερική αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης με την αντίστοιχη προσφυγή πράξης.

Εκτός από την αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης, μπορεί να διαταχθεί και κάθε άλλο, κατά περίπτωση, κατάλληλο μέτρο, χωρίς δέσμευση από τις προτάσεις των διαδίκων.».

«Άρθρο 217

Προσβαλλόμενες πράξεις

1. Ανακοπή χωρεί κατά κάθε πράξης που εκδίδεται στα πλαίσια της διαδικασίας της διοικητικής εκτέλεσης και, ιδίως, κατά :

- α) της πράξης της ταμειακής βεβαίωσης του εσόδου,
- β) της κατασχετήριας έκθεσης,
- γ) του προγράμματος πλειστηριασμού,
- δ) της έκθεσης πλειστηριασμού και
- ε) του πίνακα κατάταξης.».

«Άρθρο 228.

Παρ. 1. Η προθεσμία άσκησης, καθώς και η άσκηση ανακοπής δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης, εξαιρουμένης της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 217, κατά την οποία η πράξη αναστέλλεται, ως προς τους δανειστές των οποίων προσβάλλεται η κατάταξη, μέχρι να τελεσιδικήσει η ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης .

Στις περιπτώσεις α', β' και δ' του άρθρου 217 και για όσο χρόνο εκκρεμεί η ανακοπή μπορεί να υποβληθεί από τον ανακόπτοντα αίτηση για την αναστολή της εκτέλεσης των προσβαλλόμενων πράξεων.....».

Γ. 1. Κατά την γνώμη της πλειοψηφίας, η οποία απαρτίστηκε από τον Πρόεδρο της Α' Τακτικής Ολομέλειας Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ. Μιχαήλ Απέσσο, τους Αντιπροέδρους Ν.Σ.Κ. Ηλία Ψώνη και Αλέξανδρο Καραγιάννη και τους Νομικούς Συμβούλους Ανδρέα Γραμματικό, Θεόδωρο Ψυχογιό, Παναγιώτη Παναγιωτουνάκο, Παναγιώτη Σπανό, Γεώργιο Κανελλόπουλο, Ευγενία Βελώνη, Ανδρέα Ανδρουλιδάκη, Αικατερίνη Γρηγορίου, Στυλιανή Χαριτάκη, Δημήτριο Χανή, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Γαρυφαλλιά Σκιάνη, Δημήτριο Μακαρονίδη, Αλέξανδρο Ροϊλό, Ευστράτιο Συνοίκη, Κωνσταντίνα Χριστοπούλου, Ευαγγελία Σκαλτσά, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Ελένη Πασαμιχάλη και Χριστίνα Διβάνη (ψήφοι είκοσι τέσσερις -24-), από τη συνδυαστική εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 20 παρ.1, 94 παρ.4 και 95 περ.5 του Συντάγματος αφ' ενός, και του άρθρου 6 παρ.1 της Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών και του άρθρου 2 παρ.3 του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα αφ' ετέρου, προκύπτει ότι η πλήρης και αποτελεσματική δικαστική προστασία, με ελεύθερη πρόσβαση στο δικαστήριο, αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και χορηγείται σε κάθε πρόσωπο με την εγγύηση αυτού, στην δικαστική δε αυτή προστασία περιλαμβάνεται και η προσωρινή τοιαύτη, κατά την πάγια νομολογία (βλ. ΟΛΣΤΕ 2040/2007, ΣΤΕ 4436/2013, 2599/1998, Ε.Α. ΣΤΕ 180/2012, 496/2011, 141/2010, 57/2009, 718/1993, ενώ για τις οι προσωρινές διαταγές βλ. τις υπ' αριθμ. 7, 75, 106/2009, 15/2007, 60/2006 αποφάσεις του Τριμελούς Συμβουλίου του ΣΤΕ του άρθρου 2 του Ν. 3068/2002). Βάσει των ανωτέρω διατάξεων, παρέχεται η δυνατότητα πραγματώσεως των προβλεπομένων από την έννομη τάξη δικαιωμάτων, ή η προσωρινή διασφάλιση αυτών και καθιερώνεται, ως απαραίτητο στοιχείο της προστασίας, τόσο η εκτελεστότητα των δικαστικών αποφάσεων ή διαταγών όσο και η υποχρέωση της Διοικήσεως να συμμορφώνεται προς αυτές (Γνωμ. ΝΣΚ 223/2013, 5/2013).

Εξ' άλλου, με το άρθρο 228 του Κ. Διοικ. Δικ. οργανώνεται σύστημα αποτελεσματικής προσωρινής προστασίας στην κατηγορία αυτή διαφορών, αφού παρέχεται, με τις εκτιθέμενες στο νόμο προϋποθέσεις, η δυνατότητα αναστολής εκτελέσεως από δικαστήριο των πράξεων της εν λόγω διαδικασίας.

Το όλο αυτό σύστημα διατηρεί μία δίκαιη ισορροπία ανάμεσα στην αξίωση του Δημοσίου να μπορεί να εισπράττει τα οφειλόμενα σε αυτό ποσά με αποτελεσματικό τρόπο και στην αξίωση του οφειλέτη για παροχή έγκαιρης και αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, τόσο πριν όσο και μετά την κατάσχεση των οφειλομένων εις χείρας τρίτου (βλ. Σ.τ.Ε. 2080/2014).

2. Ως γίνεται παγίως δεκτό, η αναστολή εκτέλεσης των ατομικών διοικητικών πράξεων, που επέρχεται είτε αυτοδικαίως με την άσκηση ενδίκου βοηθήματος είτε κατόπιν δικαστικής αποφάσεως ή προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις, δεν έχει ως αποτέλεσμα την αναστολή της ισχύος των διοικητικών πράξεων, αλλά την προσωρινή αδρανοποίηση της δυνατότητας της Διοίκησης προς πραγμάτωση του περιεχομένου τους, στο πλαίσιο του διοικητικού καταναγκασμού, μέχρι την έκδοση δικαστικής αποφάσεως επί του κυρίου ενδίκου βοηθήματος (προσφυγής, ανακοπής κλπ.) (πρβλ ΣτΕ 4287/2001, 4279/1999, 3669/1999, 560/1998, Ε.Α. ΣτΕ 489/2008, 1040/2008, 2059/2007 κλπ.). Τούτο σημαίνει ότι η αναστολή εκτελέσεως της διοικητικής πράξης, συνίσταται στην αποχή της αρχής που την εξέδωσε από πάσης ενεργείας προς (περαιτέρω) εκτέλεση αυτής (ΟΛΝΣΚ 426/2000, ΝΣΚ 282/2013).

Επισημαίνεται δε, ότι η αναστολή εκτέλεσης της διοικητικής πράξης ενεργεί πάντοτε για το μέλλον, υπό την έννοια ότι δεν άγει σε ανατροπή κάθε γεγονότος ή νομικής συνεπειάς, που είχε προκύψει από την πράξη πριν από την επέλευση της αναστολής, αλλά αποτρέπει κάθε περαιτέρω πράξη προς επίσπευση της προβλεπόμενης διαδικασίας εκ μέρους της Διοίκησης (ΟΛΝΥΔ 482/88, ΝΥΔ 146/88, ΝΣΚ 282/2013, Μπρίνιας «Αναγκαστική Εκτέλεση», υπό άρθρ. 912,παρ. 62α, Χατζητζανής, «Ερμηνεία Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας», σελ. 1157, πρβλ. άρθρο 202 παρ. 4 του ΚΔΔ).

Τα ανωτέρω, ειδικότερα ως προς τις πράξεις της διοικητικής εκτέλεσης, έχουν την έννοια ότι, μετά την επέλευση της αναστολής, η διενεργηθείσα εκτελεστήρια πράξη, παραμένει μεν νομικώς έγκυρη και ισχυρή και, μέχρι την τυχόν δικαστική της ακύρωση, εξακολουθεί να περιβάλλεται από το τεκμήριο νομιμότητας και να παράγει τα έννομα αποτελέσματά της (π.χ. νομική δέσμευση του κατασχεθέντος, αυτοδίκαιη εκχώρηση αυτού κλπ.), πλην όμως

οι περαιτέρω διαδικασίες, που κατά νόμον απαιτούνται για την πρόοδο της εκτέλεσης, με απώτερο σκοπό την είσπραξη των οφειλομένων στο Δημόσιο χρηματικών ποσών, αδρανούν προσωρινά, μέχρι την έκδοση της αποφάσεως επί της ανακοπής (πρβλ. ως άνω νομολογία).

3. Περαιτέρω από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 9 παρ.1, 30, 32 και 33 του ΚΕΔΕ (ν.δ. 356/1974) προκύπτει ότι το Δημόσιο, προς ικανοποίηση απαιτήσεως αυτού κατά του οφειλέτη του, μπορεί να επιβάλει κατάσχεση, η οποία διενεργείται με κατασχετήριο έγγραφο, το οποίο κοινοποιείται στον τρίτο. Ο τρίτος στα χέρια του οποίου έγινε η κατάσχεση, μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) ημερών από την επίδοση του κατασχετηρίου, πρέπει να δηλώσει, στο Ειρηνοδικείο του τόπου του κατασχόντος με προφορική δήλωση ή στο διενεργήσαντα την κατάσχεση με κοινοποίηση αναφοράς, αν οφείλει τα αναφερόμενα στο κατασχετήριο χρήματα ή άλλα πράγματα. Γίνεται δεκτό από τη θεωρία και τη νομολογία ότι αντικείμενο της κατασχέσεως στα χέρια τρίτου μπορεί να είναι και χρηματική απαίτηση μέλλουσα, η οποία τελεί υπό αίρεση, όρο ή προθεσμία, εφόσον, όμως, κατά το χρόνο της επιβολής της κατασχέσεως υφίσταται η έννομη σχέση από την οποία θα προκύψει ενδεχομένως ορισμένη χρηματική απαίτηση (βλ. ΕΦ.ΑΘ 7269/2004 με τις εκεί παραπομπές σε νομολογία και θεωρία, Α.Π.1540/2000 κ.α.). Με την επιβολή της κατασχέσεως δεσμεύεται το δικαίωμα, το οποίο έχει ο καθ' ού εκτέλεση για τη μελλοντική του απαίτηση, και ο κατασχών υπεισέρχεται απλώς στη θέση του καθ' ού η κατάσχεση και καθίσταται δικαιούχος του οποιουδήποτε κατά το ουσιαστικό δίκαιο δικαιώματός του. Την πλήρη απαίτηση την αποκτά όμως από τη γένεσή της, οπότε και ο οφειλέτης - τρίτος είναι υποχρεωμένος να καταβάλει στον κατασχόντα (Π.Π.Θεσ.10250/2003 με τις εκεί παραπομπές σε Μπρίνια, παρ. 463, 1391-1393, Κρητικό, Κατ' άρθρο ΕρμΑΚ, Γεωργιάδη-Σταθόπουλου, υπό άρθρο 455 αρ. 50).

4. Με την επίδοση του κατασχετηρίου εγγράφου στον τρίτο, επέρχονται οι έννομες συνέπειες της κατασχέσεως εις χείρας τρίτου, όπως αυτές περιγράφονται στη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 30 του ΚΕΔΕ. Δηλαδή απαγορεύεται η καταβολή του κατασχεμένου αντικειμένου από τον τρίτο στον δικό του δανειστή και καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη του Δημοσίου (βλ.

ΣΤΕ 2080/2014). Κρίσιμος χρόνος για την επέλευση της ανωτέρω συνέπειας ως προς τον τρίτο είναι η επίδοση του κατασχετηρίου εγγράφου σ' αυτόν. Με τη συντέλεση της ανωτέρω επιδόσεως του κατασχετηρίου επέρχεται, ως δεύτερη έννομη συνέπεια της κατασχέσεως στα χέρια του τρίτου, η αναγκαστική και αυτοδίκαιη εκχώρηση της απαιτήσεως που έχει κατασχεθεί από το μέχρι τότε δικαιούχο της καθ' ού η εκτέλεση οφειλέτη στον κατασχόντα δανειστή υπό την, εξυπακουόμενη από τον νόμο, αναβλητική αίρεση της καταφατικής δηλώσεως αυτού (του τρίτου), είτε της δικαστικής παραδοχής της ανακοπής του άρθρου 34 του ΚΕΔΕ (επί αρνητικής δηλώσεως που ανακόπηκε), είτε της μη εμπροθέσμου υποβολής δηλώσεως, κατά το άρθρο 33 του ΚΕΔΕ (βλ. ΑΠ 1540/2000 Δ.2001,535 Ολ.Ν.Σ.Κ.408/1979, Γν.Ν.Σ.Κ.858/1992). Εξυπακούεται, όμως, ότι με την ως άνω εκχώρηση δεν επέρχεται και ικανοποίηση, της, κατά του καθ' ου η κατάσχεση, απαίτησης του κατασχόντος Δημοσίου, μέχρι να εισπραχθεί η απαίτηση που εκχωρήθηκε και με την έννοια αυτή η ενοχή του τρίτου είναι πρόσθετη (βλ. Ι.Λ.Καστριώτη: Η κατάσχεση εις χείρας τρίτου ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ εκδ.1985, σελ.254.6).

5. Ενόψει των προαναφερόμενων ερμηνευτικών παραδοχών, καθίσταται σαφές ότι, στην περίπτωση που, μετά την επιβολή της κατασχέσεως στα χέρια τρίτου, ο καθ' ού - οφειλέτης του Δημοσίου ασκήσει ανακοπή κατ' αυτής και επιτύχει την αναστολή της (με προσωρινή διαταγή ή με δικαστική απόφαση), η μεν επιβληθείσα κατάσχεση ουδόλως θίγεται και παραμένει κατά πάντα ισχυρή, πλην όμως, αφ' ης η αναστολή γνωστοποιήθηκε στο Δημόσιο και στον τρίτο, κάθε περαιτέρω υλική ή νομική πράξη αυτών άγουσα σε ικανοποίηση της απαίτησης του Δημοσίου ή του καθ' ού η κατάσχεση καθίσταται απαγορευμένη. Και τούτο, διότι οι ήδη επελθούσες έννομες συνέπειες της κατασχέσεως εις χείρας τρίτου, όπως αυτές περιγράφονται στη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 30 του ΚΕΔΕ, ουδόλως ανατρέπονται από την αναστολή της εκτελεστικής διαδικασίας, κατά τα λεχθέντα (βλ. πιο πάνω, ιδίως παρ.2).

Άρα ναι μεν ο τρίτος, λόγω της αναστολής, δεν δύναται να καταβάλει ή να εξαναγκαστεί να καταβάλει τα κατασχεθέντα στο Δημόσιο, συγχρόνως, όμως, εξακολουθεί να ισχύει η εκ της κατασχέσεως προκύψασα απαγόρευση

της καταβολής από τον τρίτο, στον δικό του δανειστή και ήδη καθ' ου η εκτέλεση-οφειλέτη του Δημοσίου, έως ότου η επιβληθείσα δια της κατασχέσεως εκτελεστική διαδικασία ακυρωθεί δια δικαστικής αποφάσεως, κατόπιν της ασκηθείσας ανακοπής, είτε του τρίτου, είτε του καθ' ού η εκτέλεση (πρβλ.Εφ.ΑΘ.7269/2004).

Πέραν των ανωτέρω, δέον προσέτι να υπομνησθεί ότι, τυχόν αντίθετη άποψη αποδεχόμενη την, εξ αιτίας της αναστολής, κάμψη της απαγόρευσης διάθεσης των κατασχεθέντων εκ μέρους του τρίτου, άγει ανεπιτρέπτως σε πλήρη ικανοποίηση του, δια της ανακοπής, υποβληθέντος αιτήματος δικαστικής προστασίας του καθ' ού η κατάσχεση, χωρίς να έχει διαγνωστεί καν η βασιμότητά του εκ μέρους του Δικαστηρίου της ανακοπής, καθισταμένης αυτής άνευ αντικειμένου.

6. Περαιτέρω όπως προκύπτει από την παρ.3 του άρθρου 984 του Κ.Πολ.Δ., η οποία σύμφωνα με το άρθρο 89 του ΚΕΔΕ εφαρμόζεται και στην διοικητική εκτέλεση, ο τρίτος γίνεται μεσεγγυούχος του κατασχεμένου, αφότου του κοινοποιηθεί το κατασχετήριο έγγραφο, στην περίπτωση δε που ο οφειλέτης καθ' ου η κατάσχεση στραφεί κατά του τρίτου δικαστικώς ή με αναγκαστική εκτέλεση, μετά την ενέργεια της εκτέλεσης, εφόσον πρόκειται για πράγμα που μπορεί να κατατεθεί (όπως επί χρηματικών απαιτήσεων), κατατίθεται με δημόσια παρακατάθεσή του, αλλιώς ο δικαστικός επιμελητής ορίζει μεσεγγυούχο (παρ.4). Σύμφωνα δε με την παραπεμπόμενη διάταξη του άρθρου 956 παρ.4 του Κ.Πολ.Δ., ο μεσεγγυούχος έχει υποχρέωση διαφυλάξεως των κατασχεθέντων και απαγορεύεται να τα χρησιμοποιεί.

7. Κατόπιν των ανωτέρω, κατά τη γνώμη του Προέδρου της Ολομέλειας Μιχαήλ Απέσσου, Αντιπροέδρου Ν.Σ.Κ., των Αντιπροέδρων Ν.Σ.Κ Ηλία Ψώνη και Αλέξανδρου Καραγιάννη και των Νομικών Συμβούλων Ανδρέα Γραμματικού, Θεόδωρου Ψυχογιού, Παναγιώτη Παναγιωτουνάκου, Παναγιώτη Σπανού, Γεωργίου Κανελλόπουλου, Ευγενίας Βελώνη, Ανδρέα Ανδρουλιδάκη, Νικόλαου Δασκαλαντωνάκη, Ευφροσύνης Μπερνικόλα, Γαρυφαλλιάς Σκιάνη, Δημήτριου Μακαρονίδη, Αλέξανδρου Ροϊλού, Ευστράτιου Συνοϊκή, Κωνσταντίνας Χριστοπούλου, Ευαγγελίας Σκαλτσά, Κυριακής

Παρασκευοπούλου, Ελένης Πασαμιχάλη και Χριστίνας Διβάνη, (ψήφοι είκοσι ένας -21-), στην προκειμένη περίπτωση με την προσωρινή διαταγή, που χορηγήθηκε με την υπ' αριθμ.1202/20.12.2012 επισημειωματική πράξη του Δικαστή επί της με αρ. κατ.26094/14.12.2012 αιτήσεως αναστολής, καθώς και με την επί της αιτήσεως αναστολής με αριθ.956/2013 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου, αναστέλλεται η εκτέλεση της υπ' αριθμ.24224/10.10.2012 πράξεως κατασχέσεως εις χείρας τρίτου του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αθηνών ΣΤ' χωρίς να θίγεται η επελθούσα, από και δια της κοινοποίησεως του κατασχετηρίου στον τρίτο, έννομη συνέπεια της απαγορεύσεως καταβολής των κατασχεμένων απαιτήσεων από τον τελευταίο προς τον δανειστή του και ήδη καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη του Δημοσίου, δεδομένου άλλωστε ότι η παραπάνω απόφαση ουδόλως επιτάσσει τον τρίτο να καταβάλει στον αιτούντα οφειλέτη το κατασχεθέν χρηματικό ποσό.

8. Συνεπώς, ανεξαρτήτως του χρόνου γενέσεως των κατασχεθεισών απαιτήσεων, δηλαδή πριν ή μετά τη χορηγηθείσα αναστολή, ο τρίτος δεν επιτρέπεται να καταβάλει στο δανειστή του και ήδη καθ' ου η εκτέλεση-οφειλέτη του Δημοσίου, πριν από την εκδίκαση και την έκδοση αποφάσεως επί της ασκηθείσας ανακοπής, καθόσον σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις των άρθρων 30 παρ.3 του ΚΕΔΕ, 984 παρ.3 και 956 παρ. 4 του ΚΠολΔ, αφ' ενός μεν οποιαδήποτε διάθεση των κατασχεθεισών απαιτήσεων προς τον καθ' ου η εκτέλεση, είναι απαγορευμένη και για τούτο άκυρη έναντι του Δημοσίου, αφ' ετέρου δε διότι, ως εκ του νόμου μεσεγγυούχος, υποχρεούται και εξ αυτής της αιτίας να μην προβεί σε καταβολή προς τον καθ' ου η εκτέλεση. Σε περίπτωση δε που ο τρίτος προβεί στην απόδοση των κατασχεθέντων προς τον καθ' ου η κατάσχεση, το Δημόσιο, μετά την παύση ισχύος της αναστολής (λόγω απορρίψεως της ανακοπής ή παραιτήσεως από αυτή), δύναται να προβεί σε επίσπευση περαιτέρω πράξεων εκτελέσεως τόσο κατά του οφειλέτη του όσο και κατά του τρίτου για την είσπραξη της περί ής η κατάσχεση απαιτήσεώς του.

9. Η ανωτέρω απάντηση προσήκει ανεξάρτητα από την αιτιολογία για την οποία χορηγήθηκε εν προκειμένω η αναστολή αυτή, δεδομένου ότι ως υποχρέωση συμμορφώσεως της Διοικήσεως νοείται η συμμόρφωση προς το

διατακτικό της δικαστικής αποφάσεως ή της προσωρινής διαταγής, διατακτικό το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 190 περιπτ. δ' Κ. Διοικ. Δικ., περιλαμβάνει την απόφαση του Δικαστηρίου.

10. Οι λοιποί προβληματισμοί που οδήγησαν στην υποβολή, του σε περίληψη, γ' υποερωτήματος, δεν στηρίζονται στο δοθέν πραγματικό και γι αυτό δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 6 παρ.6 του Ν.3086/2002 (ΦΕΚ Α'214), για τη νομότυπη υποβολή ερωτημάτων προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατή η διατύπωση γνώμης.

11. Κατά την ειδικότερη γνώμη των Νομικών Συμβούλων Αικατερίνης Γρηγορίου, Στυλιανής Χαριτάκη και Δημητρίου Χανή (ψήφοι τρεις -3-), παρά τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικώς δεκτά, η διοίκηση δεν δικαιούται να ελέγξει την ορθότητα της ανωτέρω αναφερομένης δικαστικής απόφασης, προς την οποία οφείλει πλήρη συμμόρφωση. Με την υπ' αριθ. 965/2013 απόφαση του Διοικ. Πρωτ. Αθηνών έγινε εν μέρει δεκτή η αίτηση αναστολής του καθ'ού η κατάσχεση κατ'εφαρμογή του άρθρου 202 Κ.Δ.Δ. (ανεπανόρθωτη βλάβη λόγω αποστέρησης του βασικού μέσου βιοπορισμού του οφειλέτη) και αναστάλη η εκτέλεση της υπ' αριθμ. 24224/10.10.2012 πράξεως κατασχέσεως εις χείρας τρίτου του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΣΤ' Αθηνών, που απετέλεσε την πρώτη πράξη και το έρεισμα της εκτελέσεως. Επομένως, αδρανοποιείται και παρεμποδίζεται πάντως, προσωρινώς, από την κοινοποίηση της ως άνω αποφάσεως μέχρι και την έκδοση οριστικής αποφάσεως επί της οικείας από 14-12-2012 ανακοπής, κάθε χρονικώς επόμενη της εκδόσεως του κατασχετηρίου ενέργεια. Ως εκ τούτου, η διοίκηση οφείλει, σε συμμόρφωση με την ως άνω απόφαση, να απέχει από κάθε πράξη επιδιώξεως εισπράξεως της οφειλής ή λήψεως διοικητικών μέτρων για τον εξαναγκασμό ή τη διασφάλιση της εισπράξεως της καθόσον διάστημα διαρκεί η αναστολή και δεν δικαιούται να αξιώσει από τον τρίτο εις χείρας του οποίου επεβλήθη η κατάσχεση και ο οποίος, κατά τα ανωτέρω, κατέστη αυτοδικαίως οφειλέτης του Δημοσίου, να μην προβεί σε καταβολή της οφειλής προς τον καθ'ού η κατάσχεση. Η αυτή απάντηση αρμόζει και προκειμένου περί

προσωρινής διαταγής, καθόσον αποτελεί προσωρινή δικαστική προστασία υπό τη μορφή της προσωρινής ρυθμίσεως καταστάσεως, η δε υποχρέωση συμμορφώσεως προς αυτήν επιτάσσεται και με απειλή ποινικών κυρώσεων (ΝΣΚ 5/2013, 223/2013 Ολομ.)

12. Περαιτέρω κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, η οποία απαρτίστηκε από τους Νομικούς Συμβούλους Κων/νο Κατσούλα και Αθανάσιο Τσιοκάνη (ψήφοι δύο - 2-), προς την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Αναστάσιος Μπάνος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο), από την συστηματική ερμηνεία και εφαρμογή των άρθρων 9 και 30§3 του ΚΕΔΕ, 455 Α.Κ. και 202 (παρ.1,2 και 5) και 228 Κ.Διοικ. Δικ., προκύπτει ότι δικαιοπολιτικό υπόβαθρο των διατάξεων περί παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας είναι η διαφύλαξη του δικαιώματος δικαστικής προστασίας, το οποίο ενδέχεται να καταστεί άνευ περιεχομένου, αν δημιουργηθούν πραγματικές καταστάσεις που το αναιρούν ή το ματαιώνουν.

Γι' αυτό δεν δικαιολογεί την χορήγηση αναστολής, η βλάβη που ήδη έχει συντελεστεί (Επ.Αν.ΣτΕ 16,49,76, 520/90), δηλαδή δεν χωρεί αναστολή εκτελεσθείσας, ήδη, πράξης. Οι δε πράξεις εκτελέσεως που επιχειρήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της διαταχθείσας, με τη δικαστική απόφαση, αναστολής, δεν θίγονται, ούτε επηρεάζονται από την αναστολή οι έννομες συνέπειες που αυτές ήδη προκάλεσαν (Ολ.Ν.Σ.Κ.426/2000). Συνεπώς στο εννοιολογικό εύρος της τυχόν χορηγούμενης αναστολής εκτελέσεως κατ' άρθρο 228 του Κώδικα Διοικ. Δικ., δεν περιλαμβάνεται αποκαταστατικό περιεχόμενο των συνεπειών που επήλθαν ήδη πριν την έκδοση της αποφάσεως περί αναστολής διότι κάτι τέτοιο θα ισοδυναμούσε με παροχή, αντί προσωρινής, πλήρους δικαστικής προστασίας δια του ενδίκου βοηθήματος της αναστολής και θα ματαίωνε κατ' ουσίαν τον σκοπό και το αντικείμενο της κύριας δίκης.

Περαιτέρω, στην κατάσχεση εις χείρας τρίτου απαιτήσεων, γεγεννημένων ή μελλοντικών, τόσο η «νομική», όσο και η «υλική» εκτέλεση της πράξης, ολοκληρώνονται κατά το χρόνο επιδόσεως του κατασχετηρίου εγγράφου, η δε

πράξη της κατασχέσεως συνιστά την πρώτη και, προκειμένου περί χρηματικών απαιτήσεων, την τελευταία πράξη της διοικητικής αναγκαστικής εκτελέσεως, ώστε να μην απομένει στάδιο περαιτέρω διαδικασίας ή αντικείμενο περαιτέρω εκτελέσεως, το οποίο να μπορεί να ανασταλεί με προσωρινή διαταγή ή δικαστική απόφαση περί αναστολής. Διότι η απόδοση, π.χ. και των μελλοντικών μισθωμάτων, στο κατασχόν Δημόσιο εκ μέρους του τρίτου μισθωτή, θα χωρήσει πλέον σε εκτέλεση δικής του αυτοτελούς υποχρεώσεως έναντι του Δημοσίου, η οποία γεννήθηκε με τη συντέλεση της αναγκαστικής εκχώρησεως κατά το χρόνο επιδόσεως σ' αυτόν του κατασχετηρίου.

Την «αναστολή εκτέλεσης» δε, της ως άνω αυτοτελούς υποχρεώσεως του τρίτου υποχρέου, και εν προκειμένω του μισθωτή, η τυχόν χορηγηθείσα, κατ' άρθρα 228 και 202 Κωδ.Διοικ.Δικ., αναστολή από το Δικαστήριο κατόπιν αιτήσεως του οφειλέτη-εκμισθωτή, δεν θίγει, αφού, πλέον των ανωτέρω εκτεθέντων, εξ αντικειμένου δεν περιλαμβάνεται στο εννοιολογικό περιεχόμενο της χορηγούμενης αναστολής η επέκταση των αποτελεσμάτων της σε έννομες σχέσεις διαφορετικές από εκείνες τις οποίες διέγνωσε ο Δικαστής, ούτε, εξ υποκειμένου, σε πρόσωπα που δεν υπήρξαν διάδικοι στη δίκη της αναστολής (πρβλ.ΣΤΕ2164/2012, σκέψη 10^η, εδάφιο έκτο). Στις κρισιολογούμενες περιπτώσεις ο μισθωτής-τρίτος δεν μετέχει στη σχετική δίκη περί αναστολής, ενώ, περαιτέρω, η μεταξύ Δημοσίου και τρίτου –μισθωτή δημιουργηθείσα από την εκχώρηση έννομη σχέση, διέπεται από το ιδιωτικό δίκαιο, δεδομένου ότι αυτό είναι το δίκαιο που διέπει την απαίτηση που εκχωρήθηκε, ώστε το Διοικητικό Δικαστήριο της αναστολής να μην έχει δικαιοδοσία να ρυθμίσει, προσωρινά ή οριστικά, εν προκειμένω, την έννομη σχέση Δημοσίου και τρίτου εις χείρας του οποίου κατασχέθηκε η απαίτηση (πρβλ.ΣΤΕ 2297/2013, ΔΕφ.Αθ.4717/2000, πρβλ. ΔΠρ.Πειρ.66/1989 ΕΔΚΑ 1991,530). Κατά συνέπεια όχι μόνον διατηρείται η απαγόρευση διαθέσεως των κατασχεθεισών απαιτήσεων, γεγεννημένων ή μελλοντικών, από τον τρίτο προς τον καθ' ου η εκτέλεση, αλλά, επί πλέον ο τρίτος οφείλει, εξ οικείας αυτοτελούς υποχρεώσεως, να καταβάλει τις εκχωρημένες ήδη απαιτήσεις (γεγεννημένες ή μελλοντικές) στο κατασχόν Δημόσιο. Στην περίπτωση δε, που ο τρίτος αρνείται την καταβολή, πρέπει να καταδιώκεται για την ικανοποίηση

της εν λόγω κατασχεθείσας απαιτήσεως από το Δημόσιο, με όλα τα μέσα της διοικητικής εκτελέσεως (άρθρ.9 ΚΕΔΕ) (βλ.Δ.Πρ.Πειρ.66/1989 ό.π.) με νόμιμο τίτλο τον τίτλο της αρχικής κατασχέσεως εις χείρας τρίτου (ο οποίος δεν έχει ακυρωθεί), μαζί με τη έκθεση της κοινοποιήσεως του κατασχετηρίου σ' αυτόν, (επί δε θετικής δηλώσεως και την θετική του δήλωση ή, επί αρνητικής δηλώσεως που ανακόπηκε, και με την δικαστική απόφαση που δέχεται την ανακοπή του Δημοσίου) (βλ.Ολ.Ν.Σ.Κ.408/1979, Γν.Ν.Σ.Κ 858/1992).

Εν όψει των ανωτέρω, η απάντηση που, κατά την ανωτέρω γνώμη της μειοψηφίας, προσήκει στο α' υποερώτημα είναι ότι, η τυχόν εκδοθείσα κατ' άρθρα 228,200 και 202 του Κωδ.Διοικ.Δικ. αναστολή εκτελέσεως αναγκαστικής κατασχέσεως του Δημοσίου απαιτήσεων εις χείρας τρίτου κατ' άρθρο 30 παρ.3 του ΚΕΔΕ, εκδοθείσα μετά την αναγκαστική κατάσχεση, δεν αίρει την απαγόρευση καταβολής προς τον καθ' ου η εκτέλεση και ο τρίτος υποχρεούται να αποδώσει στο Δημόσιο τις γεγενημένες και μελλοντικές απαιτήσεις που κατασχέθηκαν.

Εν όψει της ως άνω απαντήσεως στο α' υποερώτημα, παρέλκει κατά την ανωτέρω γνώμη της μειοψηφίας, η απάντηση στο β' υποερώτημα, ενώ η αυτή προς το α' υποερώτημα απάντηση προσήκει για την ταυτότητα των νομικών επιχειρημάτων και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, μετά την αναγκαστική κατάσχεση εις χείρας τρίτου απαιτήσεων του οφειλέτη του Δημοσίου, χορηγείται αναστολή εκτελέσεως στο πλαίσιο ανοιγείσας δίκης, είτε επί προσφυγής, είτε επί ανακοπής κατά της ταμειακής βεβαιώσεως ή άλλης πράξης αναγκαστικής εκτελέσεως, καθώς και στις περιπτώσεις που, στο πλαίσιο εκκρεμών δικών κατά τα ως άνω, χορηγηθεί προσωρινή διαταγή κατ' άρθρο 204 παρ.3 Κωδ.Διοικ. Δικ.

Δ. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, επί των υποβληθέντων παραδεκτώς υπό στοιχεία α' και β' υποερωτημάτων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδοτεί κατά πλειοψηφία, ότι η χορηγηθείσα μετά την κατάσχεση, από το δικαστήριο, με απόφαση ή προσωρινή διαταγή, αναστολή εκτέλεσως της αναγκαστικής κατασχέσεως εις χείρας τρίτου μισθωμάτων, γεγεννημένων πριν ή και μετά την χορηγηθείσα αναστολή, δεν επιφέρει την άρση της απαγορεύσεως καταβολής από τον τρίτο προς τον καθ' ου εκτέλεση-οφειλέτη του Δημοσίου, του τρίτου καθισταμένου, σύμφωνα με το άρθρο 984 παρ.3 Κ.Πολ.Δ., μεσεγγυούχου, η δε ανωτέρω απάντηση προσήκει ανεξαρτήτως του λόγου για τον οποίο χορηγήθηκε η δικαστική αναστολή.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 24-11-2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΑΠΕΣΣΟΣ
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΑΝΟΣ
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.